

**RTU studiju kurss "Latviešu valodas didaktika II"****0L000 Liepājas akadēmija****Vispārējā informācija**

|                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|-----------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Kods                                                | LA0615                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Nosaukums                                           | Latviešu valodas didaktika II                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Studiju kursa statuss programmā                     | Obligātais/Ierobežotās izvēles                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Atbildīgais mācītspēks                              | Diāna Laiveniece - Doktors, Profesors                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Mācītspēks                                          | Sanita Martena - Doktors, Vadošais pētnieks                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Apjoms daļās un kredītpunktos                       | 1 daļa, 3.0 kredītpunkti                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Studiju kursa īstenošanas valodas                   | LV                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Anotācija                                           | Studiju kurss attīsta studentu izpratni par latviešu valodas mācību procesa organizēšanu un latviešu valodas mācību satura interpretēšanu mācību stundā un iestrādī mācību līdzekļos, veidojot studentu izpratni par tradicionālo un novatorisko valodu mācību saturā, procesā un didaktikā, kā arī nodrošinot zināšanas praktisku iemaņu veidošanai valodu mācību sistēmas organizācijā.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs | <p>Studiju kursa mērķi:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Attīstīt studentu izpratni par lingvistikas un lingvodidaktikas teorijām un to izmantojumu skolu praksē – latviešu valodas mācību procesa organizēšanā vidusskolas posmā</li> <li>2. Rosināt izprast pedagoģiskās, didaktiskās un lingvodidaktiskās pašizglītības nozīmi skolotāja darba praksē un karjerā</li> </ol> <p>Studiju kursa uzdevumi:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) palīdzēt izprast tradicionālā un novatoriskā attiecības valodu mācību saturā, procesā un didaktikā;</li> <li>2) nodrošināt zināšanu apguvi praktisku iemaņu veidošanai valodu mācību sistēmas organizācijā pamatskolā;</li> <li>3) palīdzēt veidot iemaņas mācību satura iestrādei mācību līdzekļos (prezentācijās, darba lapās, pārbaudes darbos).</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi     | <p>Regulāras lingvodidaktiskās literatūras studijas.</p> <p>Ziņojumu sagatavošana četrām seminārnodarbībām.</p> <p>Praktisko darbu izstrāde.</p> <p>Patstāvīgais darbs</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) mācību mērķu sistēmas izveide brīvi izraudzītam pamatskolas posmam;</li> <li>2) prezentācijas sagatavošana viena valoddarbības veida attīstībai tekstpratības aspektā vidusskolā;</li> <li>3) tematiskā plāna izstrāde atbilstoši iepriekš izveidotajai mācību mērķu sistēmai;</li> <li>4) izvērstā stundas plāna izveide vienai dubultstundai pamatskolā.</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Literatūra                                          | <p>Obligātā / Obligatory</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Bazens, T. Efektīvas mācīšanās rokasgrāmata : kā veidot domu kartes, apgūt ātrlasīšanu un uzlabot atmiņu. Tulk. I. Teibe. Rīga: Jāņa Rozes apgāds, 2008.</li> <li>2. Bīdls, F. Tu to vari! : kā palīdzēt savam bērnam skolā izcelties. Tulk. Ī. Vīka. Rīga: Avots, 2010.</li> <li>3. Fišers, R. Mācīsim bērniem domāt. Tulk. I. Kalnciema. Rīga: RaKa, 2005.</li> <li>4. Fišers, R. Mācīsim bērniem mācīties. Tulk. I. Kalnciema. Rīga: RaKa, 2005.</li> <li>5. Lapiņa, L., Rudiņa, V. Apgūsim demokrātiju: Interaktīvās mācību metodes. Rīga: Zvaigzne ABC, 1997.</li> <li>6. Mācīsimies sadarbojoties. L. Grigule un I. Silovas red. Rīga: Mācību grāmata, 1998.</li> <li>7. Martena, Sanita; Laiveniece, Diāna; Šalme, Arvils. Lingvodidaktika: latviešu valodas mācības pusaudžiem un jauniešiem: rokasgrāmata pamatskolas un vidusskolas pedagogiem. [Rīga]: Latviešu valodas aģentūra, 2022. (Pieejams arī: <a href="https://maciunmacies.valoda.lv/wp-content/uploads/2021/02/LVA_lingvodidaktika_web.pdf">https://maciunmacies.valoda.lv/wp-content/uploads/2021/02/LVA_lingvodidaktika_web.pdf</a>)</li> <li>8. Rubana, I. M. Mācīties darot. Rīga: RaKa, 2000.</li> </ol> <p>Papildu / Additional</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Tagad: zinātniski metodisks izdevums, 1 (11), 2018, LVA.</li> <li>2. Lingvodidaktikas terminu skaidrojošā vārdnīca. V. Skujiņa, Z. Anspoka, V. Kalnbērziņa, A. Šalme. [Rīga]: LVA, LVI, 2011.</li> </ol> <p>Interneta resursi / Internet resources</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Skola 2030: <a href="https://www.skola2030.lv/">https://www.skola2030.lv/</a></li> <li>2. Draidens, G., Vosa, Dž. Neierobežots: jaunais mācību apvērsums un septiņas atslēgas tā veicināšanai. Tulk. K. Ozoliņa-Ozola, 2008. Pieejams: <a href="https://macibuapversums.files.wordpress.com/2009/08/ac-book2.pdf">https://macibuapversums.files.wordpress.com/2009/08/ac-book2.pdf</a></li> <li>3. Izglītības terminu skaidrojošā tiešsaistes vārdnīca, 2023. <a href="https://termini.gov.lv/">termini.gov.lv</a> [kolekcijas]</li> </ol> |
| Nepieciešamās priekšzināšanas                       | <p>Mūsdienu literārā latviešu valoda: propedeitika, fonētika</p> <p>Mūsdienu literārā latviešu valoda: morfoloģija</p> <p>Mūsdienu literārā latviešu valoda: sintakse</p> <p>Mūsdienu literārā latviešu valoda: leksikoloģija un frazeoloģija</p> <p>Latviešu valodas didaktika I</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |

**Studiju kursa saturs**

| Saturs | Pilna un nepilna laika klātienes studijas | Nepilna laika neklātienes studijas |
|--------|-------------------------------------------|------------------------------------|
|--------|-------------------------------------------|------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                   | Kontakt stundas | Patstāv. darbs | Kontakt stundas | Patstāv. darbs |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|----------------|-----------------|----------------|
| Komunikatīvo funkciju klasifikācijas un to ietekme uz valodas apguvi un valodas mācīšanos. Valodas komunikatīvās funkcijas un to izmantojums valodas mācību procesā.                                                              | 6               | 10             | 0               | 0              |
| Lingvodidaktiskās pieejas valodas mācībām.                                                                                                                                                                                        | 4               | 8              | 0               | 0              |
| Latviešu valodas mācību mērķi, to būtība un klasifikācijas iespējas pamatskolā un vidusskolā.                                                                                                                                     | 6               | 8              | 0               | 0              |
| Mācību metodes latviešu valodas mācībām, to jēdziens, klasifikācija, struktūra, izvēle, izmantojuma spektrs. Klasiskās mācību metodes. Mijdarbības jeb interaktīvās mācību metodes. Kooperatīvo mācību metodes.                   | 6               | 10             | 0               | 0              |
| Valoddarbības veidu – klausīšanās, runāšanas, lasīšanas un rakstīšanas – attīstība, pilnveide un vērtēšana latviešu valodas mācību procesā pamatskolā. Valoddarbības veidu kā informācijas ieguves līdzekļa pilnveide vidusskolā. | 6               | 8              | 0               | 0              |
| Latviešu valodas mācības saturs pamatskolā, tā izvēles un sakārtojuma nosacījumi. Mācību saturs un mācību viela: kopīgais un atšķirīgais. Mācību vielas sakārtojuma veidi: lineārais un koncentriskais.                           | 4               | 8              | 0               | 0              |
| Kopā:                                                                                                                                                                                                                             | 32              | 52             | 0               | 0              |

#### ***Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana***

| Sasniedzamie studiju rezultāti                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Rezultātu vērtēšanas metodes                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. Izprot lingvodidaktiskās pieejas, mācību mērķu sistēmas un mācību metožu savstarpējo sakarību<br>2. Zina valoddarbību veidu būtību un attīstības iespējas pamatskolā<br>3. Pārzina pamatskolas mācību saturu, galvenos akadēmiskos avotus un resursus<br>4. Prot izvēlēties mācību metodes atbilstoši sniedzamajam rezultātam<br>5. Prot izveidot mācību stundu, prognozējot skolotāja un skolēnu darbību<br>6. Orientējas mācību saturu reglamentējošos dokumentos, sasaistot to saturu ar darbību mācību procesā<br>7. Iesaistās profesionālās diskusijās par mācāmā priekšmeta aspektiem, to metodiskajā izstrādē; sadarbojas ar kolēģiem<br>8. Seko līdzi aktualitātēm valodniecībā saistībā ar savu mācāmo priekšmetu | Metodes:<br>1) mācību mērķu sistēmas izveide brīvi izraudzītam pamatskolas posmam;<br>2) prezentācijas sagatavošana viena valoddarbības veida attīstībai tekstpratības aspektā vidusskolā;<br>3) tematiskā plāna izstrāde atbilstoši iepriekš izveidotajai mācību mērķu sistēmai;<br>4) izvērstā stundas plāna izveide vienai dubultstundai pamatskolā.<br>Kritēriji:<br>summatīvi vērtējot studenta sniegumu, tiek izmantoti kritēriji no B. Blūma taksonomijas kognitīvajai un afektīvajai jomai. Vērtējums ir atkarīgs no tā, kuru līmeņu domāšanas un emocionālie procesi tiek izmantoti un ir atpazīstami studējošā sniegtā, gan līdzdarbojoties studiju procesā, gan starppārbaudījumu darbu izstrādē un prezentācijā. |

#### ***Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji***

| Kritērijs                                                                                         | % no kopējā vērtējuma |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|
| Mācību mērķu sistēmas izveide brīvi izraudzītam pamatskolas posmam.                               | 20                    |
| Prezentācijas sagatavošana viena valoddarbības veida attīstībai tekstpratības aspektā vidusskolā. | 20                    |
| Tematiskā plāna izstrāde atbilstoši iepriekš izveidotajai mācību mērķu sistēmai.                  | 20                    |
| Izvērstā stundas plāna izveide vienai dubultstundai pamatskolā.                                   | 40                    |
| Kopā:                                                                                             | 100                   |

#### ***Studiju kursa plānojums***

| Daļa | KP  | Stundas  |          |         | Pārbaudījumi |        |       |
|------|-----|----------|----------|---------|--------------|--------|-------|
|      |     | Lekcijas | Prakt d. | Laborat | Ieskaite     | Eksām. | Darbs |
| 1.   | 3.0 | 16.0     | 16.0     | 0.0     |              | *      |       |